

Medisindispensere Landsomfattende tilsyn

Sandefjord kommune
Erfaringer og læringspunkter etter gjennomført tilsyn

Brennpunkt

Bakgrunn for landsomfattende tilsyn

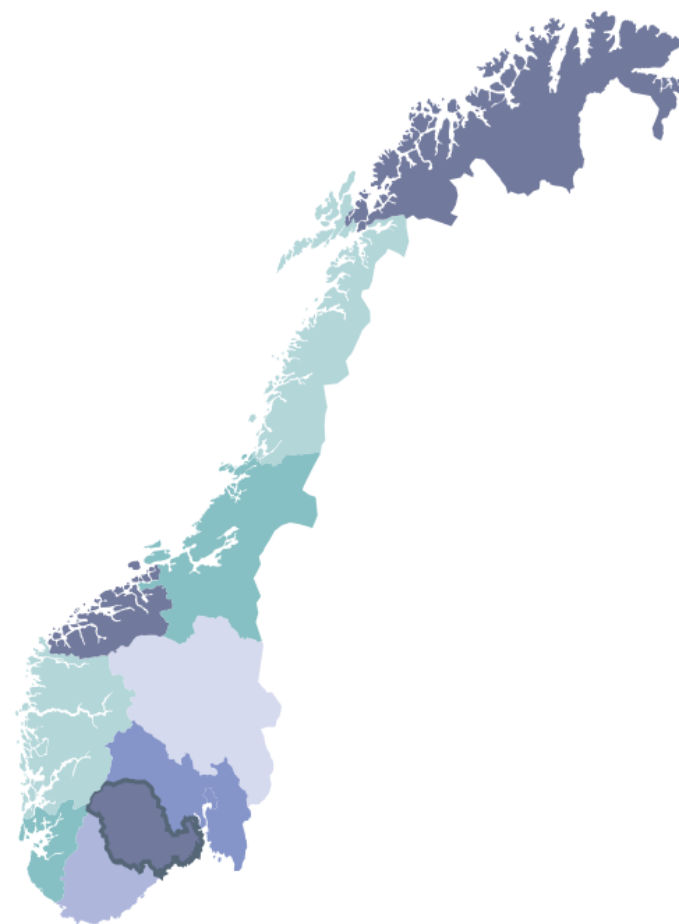
Helsetilsynet skal se på om medisindispensere er forsvarlig for eldre som bor hjemme. Tilsynet har fått flere varsler om uønskede hendelser der medisindispenser har vært et sentralt element

[Brennpunkt: Omsorg bak lukkede dører – NRK TV](#)

Bruk av medisindispenser hos hjemmeboende eldre

- ❑ Får eldre som bor hjemme forsvarlig utdeling og administrering av legemiddel ved bruk av medisindispenser?
- ❑ Statsforvalteren skal undersøke hvordan kommunene legger til rette for og følger opp denne helsehjelpen.
- ❑ Risikoanalyser gjort av Helsetilsynet har tidligere avdekket at økende bruk av velferdsteknologi i hjemmene til pasientene, innebærer fare for svikt.

Vestfold og Telemark

I vår region har det vært tilsyn i følgende kommuner:

- Sandefjord
- Bamble
- Nome
- Notodden
- Tønsberg
- Larvik

Tilbakemeldinger etter tilsyn

Alle Vestfold/Telemark kommunene har fått lovbrudd – kommer tilbake til mer detaljer

Oppgaver i forkant

1.	Overordnede dokumenter i kommunen				
	Ansvar for og oppgaver knyttet til helse- og omsorgstjenester: • vedtak og iverksetting av vedtak • bruk av velferdsteknologi		Marit + BTK		
	Organisasjonskart, og andre som viser hvem som har		Marit + BTK		
	Plandokumenter		Marit + BTK		
	Styringsdokumenter		Marit + BTK		
2.	Risikovurderinger/-analyser om bruk av elektronisk medisineringsstøtte	iConfirm EAL: OK, sjekket/godkjent av sikkerhetsansvarlig	Elin	Lagt inni mappe	
3.	Plan for å følge opp avdekket risiko fra risikoanalyser	iConfirm EAL: OK, utsjekk med sikkerhetsansvarlig, tiltak	Elin	Lagt inni mappe	
4.	Oversikt over hvilke medisindispensere kommunen har – her mener produkttype	Evondos E- 300	Marit og Henriette		
5.	Oversikt over organisering og drift av medisindispenser i kommunen, for eksempel hvor varsler fra utstyr går (infrastrukturkart eller liknende)	EAL/HF: Må lage rutine for varslingsrutine. Se Quickguide	Henriette		
	Bruk av medisindispenser				
6.	Kommunens skriftlige rutiner for:		Elin/Henriette		
	Tildeling av medisindispenser	EAL: OK- vise til kartleggingsskjema og rutine	Elin/Henriette	Lagt inni mappe	
	Kriterier for å vurdere bruker (egnethet) - for eksempel	EAL: OK- vise til 6 kriterier i oppstarts- og midveitsrutinen	Elin/Henriette		
	Mottak av varsler fra medisindispenseren	EAL: OK Rutine opprett i Compilo	Elin/Henriette	Lagt inni mappe	
	Håndtering av varsler medisindispenseren	EAL:OK Rutine opprett i Compilo	Elin/Henriette	Lagt inni mappe	
	Å fange opp at brukere evt. ikke lenger er i stand til å bruke medisindispenseren slik det er tiltenkt	EAL: OK- rutiner for midtveits/evluering i Compilo	Elin/Henriette	Lagt inni mappe	
	Opplæring av brukere og ev. pårørende	EAL: OK ligger som tiltak i cos doc og i rutiner for "OPPST"	Elin/Henriette	Lagt inni mappe	
7.	Kommunens kompetansekrav og kompetanse- og opplæringsplaner for ansatte som skal håndtere medisindispensere.	EAL: Rutine opprettet i Compilo	Marit og Henriette	Lagt inni mappe	
8.	Oversikt over avvik, klager mv. knyttet til bruk av medisindispensere		Marit		
9.	De 10 siste avvikene om medisindispensere	Tar med Charlotte	Marit		
	Dersom kommunen har andre dokumenter som kan være av interesse for tilsynet og som vi ikke har etterspurt ovenfor, ber vi om at disse oversendes.	Noe dere kommer på som ikke er ivare tatt over? IKOS (EAL: vi benytter materiale fra som ligger i Teams under "planner" Blandt annet Evondos, Administrasjonsmanual, videosnutter, Quickguides,	Alle		
	Pasientjournaler				

Oppsummeringsmøte med Statsforvalter

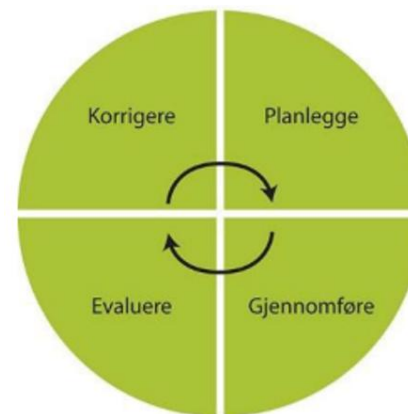

§ 9. Plikten til å korrigere

- Forberede planer og systemer
- Revidere, oppdatere
- Rette opp områder med svikt

§ 6. Plikten til å planlegge

- Beskrive mål og oppgaver, ansvar og myndighet
- Oversikt over arbeid med pasientsikkerhet/kvalitet
Ha oversikt over: Regelverk, kompetansebehov, avvik, evalueringer, ROS og annet som sier noe om forsvarlighet og pasientsikkerhet

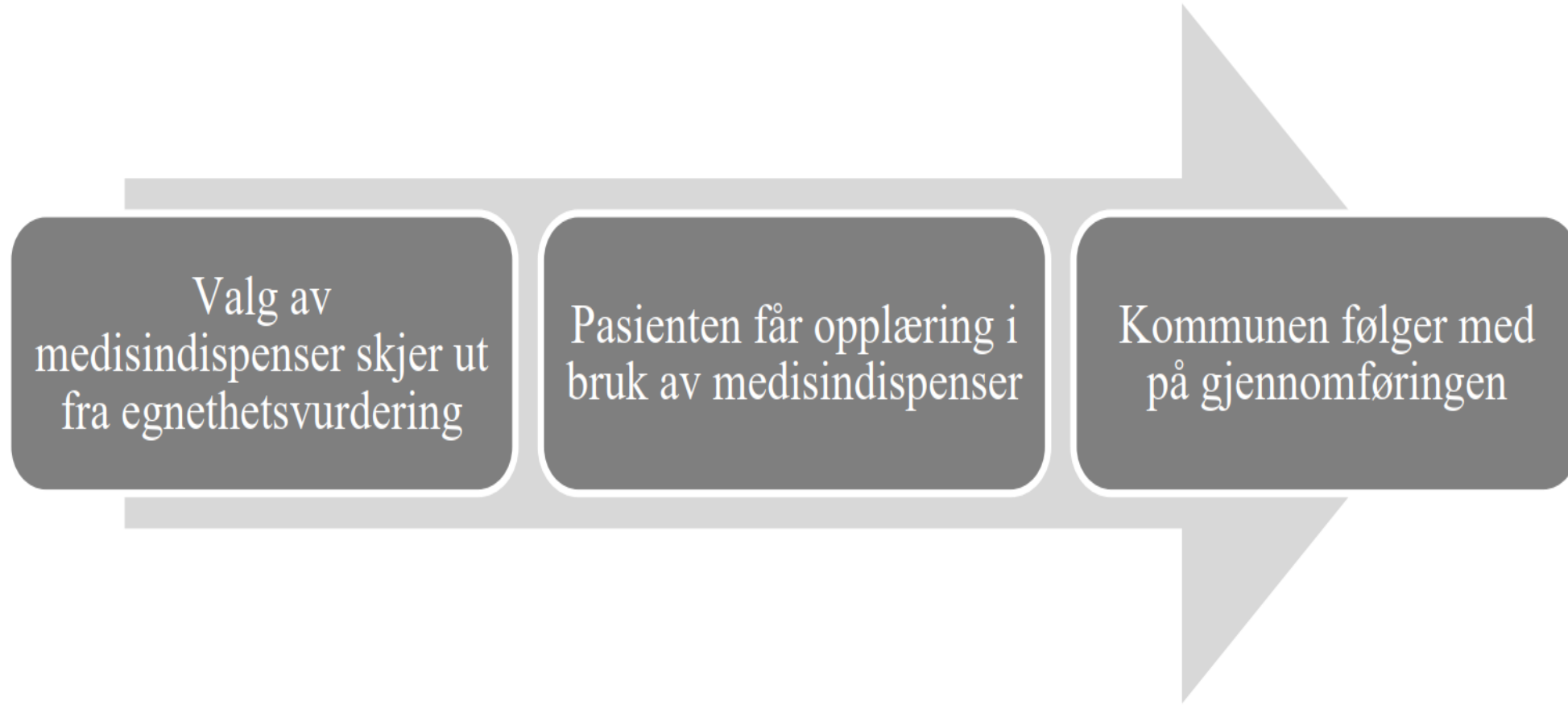
§ 8. Plikten til å evaluere

- Følge opp/kontrollere at oppgaver, tiltak, planer og mål gjennomføres
- Etterlevelse av lovkrav
- Gjennomgå avvik
- Medarbeiderundersøkelser
- Erfaringer fra pasienter/brukere/pårørende
- Minst årlig gjennomgang av hele styringssystemet

§ 7. Plikten til å gjennomføre

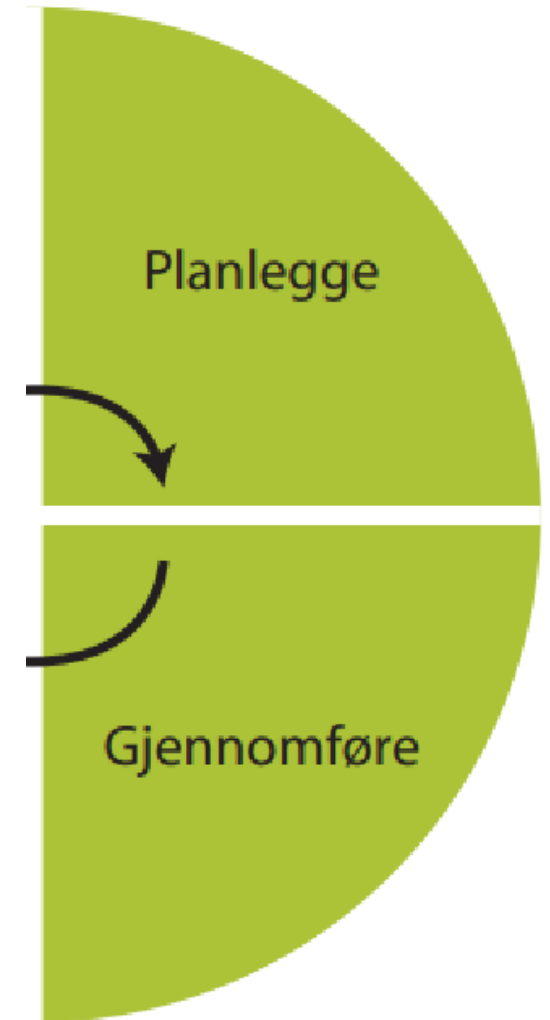
- Sikre kunnskap og kompetanse (både om fag og styringssystemet)
- Iverksette planer og oppgaver
- Utvikle og iverksette rutiner/prosedyrer

Funn ut fra revisjonskravene

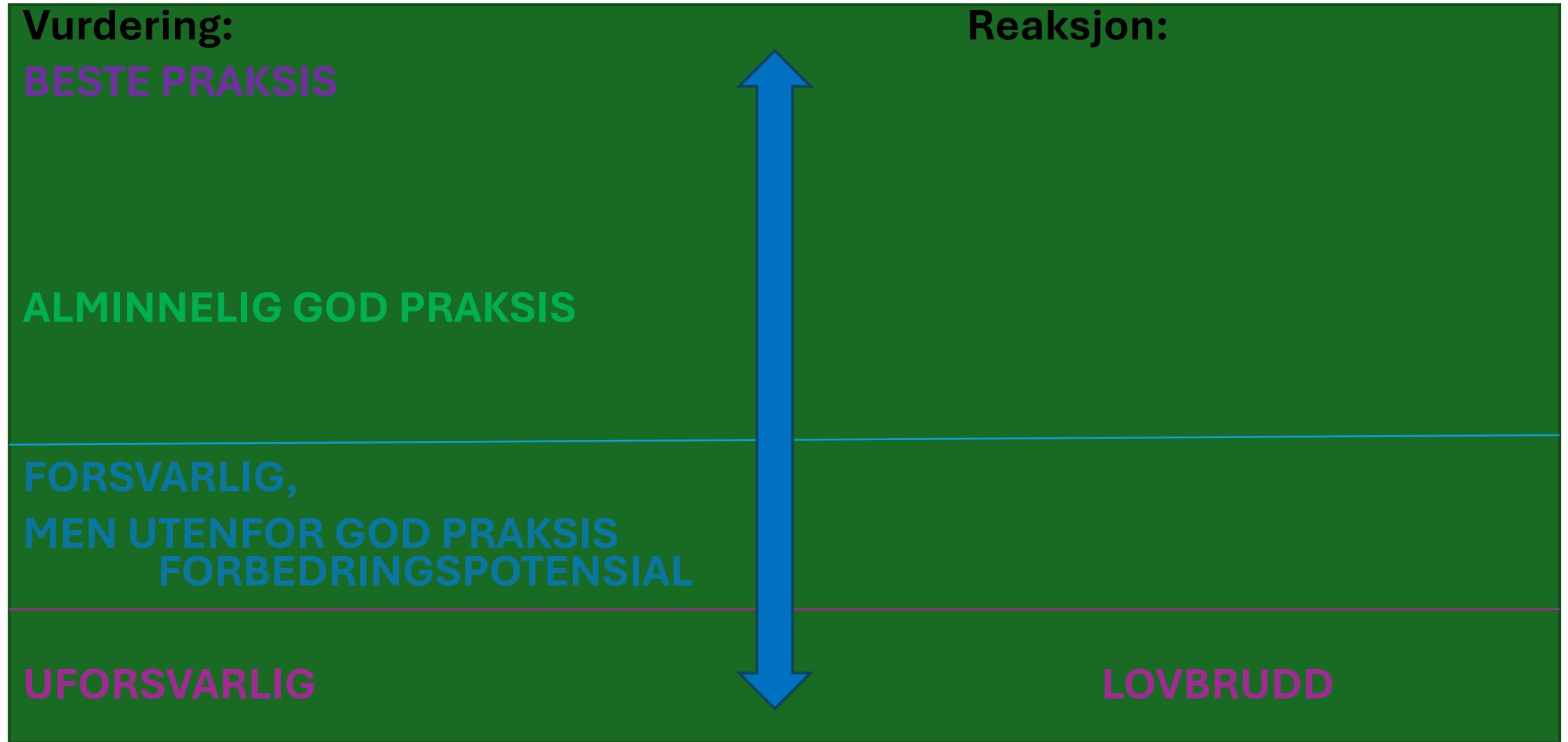

Gjennomgang av funn

- ☐ Dere har rutiner for egnethet, opplæring og evaluering/oppfølging
- ☐ Det er utpekt personer ute i de ulike avdelinger/soner – ressurspersoner – med ekstra ansvar og kompetanse
- ☐ Ansatte følger opp pasienter på en samvittighetsfull måte, ut fra egen kunnskap og faglig skjønn
- ☐ Brukermedvirkning ivaretas ved jevnlig dialog med pasienten

Forsvarlig helsehjelp – hvor går grensene?

Konklusjoner

Sandefjord kommune tilbyr ikke forsvarlige tjenester når det kommer til elektronisk medisindispenser til hjemmeboende eldre pasienter. Dette er brudd på helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1, og forskrift om legemiddelhåndtering § 7.

Sandefjord kommune overholder ikke sin plikt til å ha systematisk og tilpasset styring av tjenestene, jf. helsetilsynsloven § 5 og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten §§ 5-9, inkludert forskrift om legemiddelhåndtering § 4, sjette ledd, bokstav a og c.

3 hovedområder som ligger til grunn for konklusjoner

- ❑ 1. Egnethetsvurdering
 - ❑ Manglende dokumentasjon på vurderinger/kartlegginger
 - ❑ Manglende evaluering av tiltaket/Helhetsvurderinger
- ❑ 2. Opplæring
 - ❑ Manglende dokumentasjon på gjennomført opplæring
 - ❑ Ansatte roller og ansvar
- ❑ 3. Ledelse og kvalitetsforbedring
 - ❑ Kommunens ledelse har ikke oversikt over risikoområder knyttet til elektroniske medisindispensere
 - ❑ Ledelsen har ikke gode nok systemer for å følge med på om de oppgaver som utføres og tjenester som ytes er forsvarlige – når det gjelder medisindispenser
 - ❑ Ettersom hendelser i fjernpleiesystem ikke blir meldt som avvik i avvikssystemet, får ikke ledelsen fulgt med på avvik og gjort risikovurderinger/-analyser på bakgrunn av det

E300 - Sandefjord 9.12.2024 - 8.3.2025

11853

Totalt antall medisinerposer
tatt

2,4

Gjennomsnittelig
medisinerposer per bruker/dag

0,4 %

Antall medisinerposer som
ikke er tatt %

99,6 %

Oppnådd etterlevelse

131,7

Gjennomsnittelig
medisinerposer per dag

8,1 %

Medisinerposer tatt i
reisemodus %

Evondos brukerstatistikk

Antall brukere som har benyttet medisineringsroboten	68
Antall medisinerposer tatt i reisemodus	962
Antall medisinerposer tatt lokalt i assistert modus	
Medisinerposer tatt i assistert videomodus	
Antall videosamtal	
Gjennomsnittlig varighet for videosamtaler (minutter)	
Antall medisinerposer som ikke er tatt	43

Evondos avviksstatistikk

Medisinerposer gitt manuelt	56
Medisinerposer gitt manuelt %	0,47 %

Evondos brukerutvikling over tid

Foreløpig rapport

Helsetilsynet / Tilsyn / Tilsynsrapporter / Vestfold og Telemark / 2024

TILSYNSRAPPORT

Innspill/tilbakemeldinger fra oss

- Veien videre
- Helsetilsynet – publisert
- Lukke avvik –

Rapport – Landsomfattende tilsyn – LOT – bruk av elektronisk medisindispenser hos hjemmeboende eldre – Sandefjord 2024

Tidsrom for tilsynsbesøket:

11.03.2024 - 12.03.2024

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

13.05.2024

Dokumentasjon/faglige vurderinger

- Det som ikke er dokumentert, er gjennom tilsynet ikke registrert utført
- Helsepersonelloven
 - Kap 8 Dokumentasjonsplikt
 - **§ 39. *Plikt til å føre journal***
 - Den som yter helsehjelp, skal nedtegne eller registrere opplysninger som nevnt i § 40 i en journal for den enkelte pasient. Plikten til å føre journal gjelder ikke for samarbeidende helsepersonell som gir hjelp etter instruksjon eller rettledning fra annet helsepersonell.

Manglende funn i journaler og komm fra intervjuer

Hva kan vi lære?

- I 13 av 15 av pasientjournalene vi hentet inn, manglet det dokumentasjon av kartlegging/egnethetsvurderinger som sa noe om hvorfor kommunen hadde tildelt pasienten en medisindispenser
- Blant de ansatte som ble intervjuet var det ulik forståelse når det gjaldt:
 - Hva som var prosedyre for vurdering av egnethet, og hvor man kunne finne en slik prosedyre
 - Hvem som hadde ansvar for vurderingen
 - Når vurderingen skulle gjøres
- Alle som ble intervjuet kjente til helsesjekkene, men det var ulik praksis:
 - Noen tar ikke helsesjekk
 - Noen gjør det, men er usikre på hvorfor det gjøres
 - Noen synes det er unødvendig eller uhensiktsmessig
 - Få vet hvordan helsesjekkene benyttes konkret i evaluering av medisindispenser som et tiltak

Hva gjorde vi?

Arbeidsgruppe

- HDU+SHT

Beskrivelse av planer for retting av lovbrudd så snart som mulig og innen 15.08.2024

Videre redgjørelse for vår egen evaluering av hvorvidt planene har hatt effekt, samt om praksis er endret og er i tråd med aktuelle lovkrav, innen 15.12.2024

Publisert: [Rapport - Landsomfattende tilsyn - LOT - bruk av elektronisk medisindispenser hos hjemmeboende eldre – Sandefjord 2024 | Helsetilsynet](#)

Beskrivelse av planer for retting av lovbrudd så snart som mulig og innen 15.08.2024

Hovedoppgave	Deloppgave	Hvordan	Ansvarlig for å implementere	Status
Sikre at rutiner knyttet til Evdoss er kjent		Rutiner i Compia, informeres ut og legges ut på liste med signering (informere i teamkanal (Evdoss og lederteam)	Avdelingsleder og rådgiver SHT, HDU i Evdoss kanal	Iverksett
Gjennomgå rutiner for å kvalitetssikre disse. Følgende rutiner sjekkes ut, de må være oppdatert og tilgjengelig for alle ansatte	Tjenesteforløp	NV: Flytskjema forløp elektronisk medisineringsstøtte		OK
	Rutine for egnethet	Endret og lagt inn i Flytskjema og oppdatert kartleggingskjemaet til å hente egnethetsvurdering. Legge inn i opplæringspakke for ressurspersoner. Vurderingskriterier og kartleggingskjema er sammenslått med Del 1 og Del 2.	SHT (Jedene)/ BTK	OK
	Rutine for oppstart (NV)	Gjennomgått og endret til Steg 1 Oppstart av tiltaket elektronisk medisineringsstøtte. Legge inn i opplæringspakke for ressurspersoner	SHT	OK
	Rutine for evaluering	Gjennomgått og endret til Steg 2- Kontinuerlig evaluering av tiltaket elektronisk medisineringsstøtte. Legge inn i opplæringspakke for ressurspersoner	SHT	OK
	Rutine for helsejekk	Gjennomgått og slått sammen med Steg 2. Legge inn i opplæringspakke for ressurspersoner. Beskrivelse av hva som skal gjøres fremkommer av rutinen.	SHT	OK
	Rutine for avslutning	Gjennomgått og endret til Steg 3- Avslutning av tiltaket elektronisk medisineringsstøtte. Legge inn i opplæringspakke for ressurspersoner	SHT	OK
Oppdrag MD skift og helsejekk er på arbeidplan		Er nå beskrevet i rutinen Steg 1. Her også hvem som er ansvarlig		

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

13.12.2024

Besøksavdeling
Stab digitalisering og
utvikling

Deres referanse

Vår referanse
24/1239- 10

Saksbehandler
Merit Dale Petersen
merit.dale.petersen@sandefjord.kommune.no

Sandefjord kommune Landsomfattende tilsyn medisindispensere-oppsummering og lukking av avvik

Viser til svar fra Sandefjord kommune den 16. juli 2024 med Plan for retting av lovbrudd – Bruk av elektronisk medisindispenser hos hjemmeboende eldre.

I tilsynet har Statsforvalteren konkludert med svikt når det gjelder egnethetsvurderinger, opplæring og evaluering av tjenestemottaker som fyller vilkår for Helsetjenester i hjemmet, legemiddelhåndtering, tiltak medisindispenser, hjemmeboende eldre i Sandefjord kommune. Lovbruddene dreier seg om forsvarlighet i den helsehjelpen som gis og om ledelsens plikt til systematisk og tilpasset styring av tjenestene.

Forankring i ledelse

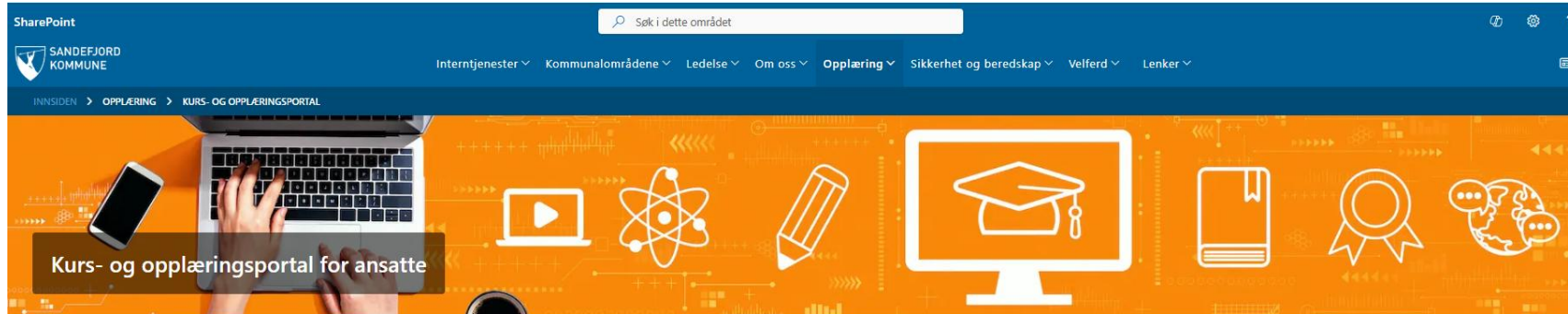

Månedlig rapportering på
egnethetsvurderinger og helsesjekker

Ser dette opp mot antall som har
medisindispenser, etterspør ved variasjon på
tall

Opplæring

Gå til XtraMile læringsplattform

XtraMile er kommunens læringsplattform. Her finner du aktuelle kurs, webinarer og e-læringer innenfor mange temaer, for eksempel

- hms
- helse
- ledelse
- nyansatt
- retningslinjer og reglement
- sykefravær
- systemer og kontorstøtte (pålogging, tidBANK, møtehåndtering mm.)

Evondos for etterfylere

Evondos Ressurspersoner

evondos.

Kvalitetsutvalg

Sandefjord kommune overholder ikke sin plikt til å ha systematisk og tilpasset styring av tjenestene, jf. helsetilsynsloven § 5 og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten §§ 5-9, inkludert forskrift om legemiddelhåndtering § 4, sjette ledd, bokstav a og c.

Noen tiltak:

- Pasient –brukersikkerhetsvisitt. Kvalitetssamtale
- Kvalitetsutvalg i alle seksjoner
- Overordnet kvalitetsutvalg
 - Følge avvik- egen kategori i Compilo

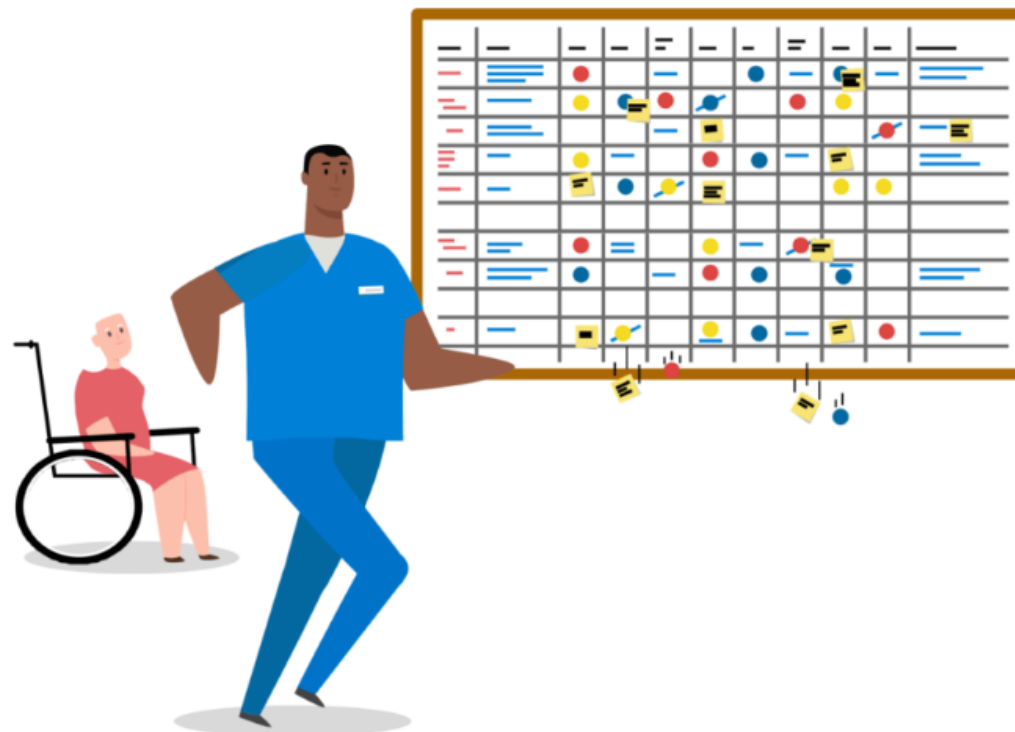
Sjekkliste

Elektronisk medisineringsstøtte

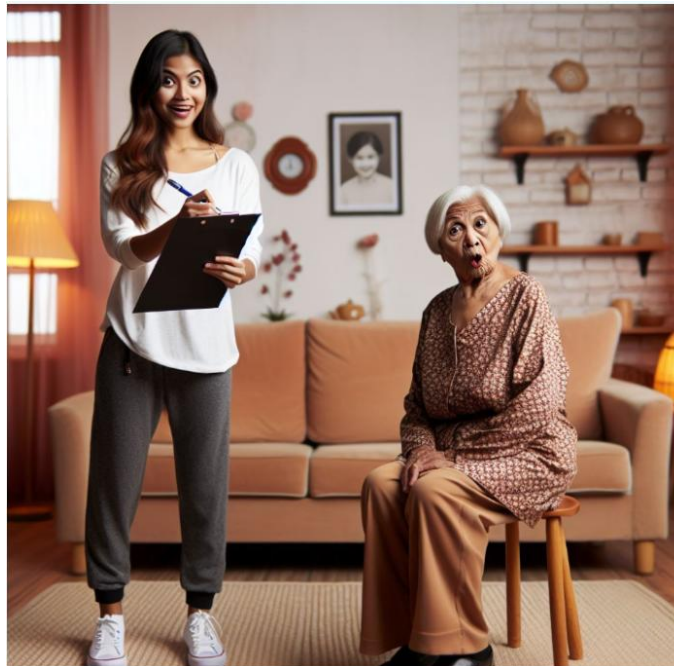
LAGRE SORTERING

Sjekkpunkt	
Gjennomgått kartleggingsskjema med tjenestemottaker og evt. pårørende. Dokument i TJ, fane 4 reg.type 208.	
Tjenesten VEM er tildelt, og tilhørende tiltak Evondos multidosedispenser er registrert	
Sendt forespørsel i serviceportalen om tilsendelse av ledig dispenser	
Sendt informasjon om Evondos til fastlege	
Eventuelle endringer i MD er sendt til fastlege/apotek	

IKOS – elektronisk tavle

Helsesjekk og evaluering

Helsesjekk annenhver uke

Du skal etterfylle dispenseren hver andre uke. Samt du en helsesjekk. Du må også kontinuerlig vurdere om for pasienten.

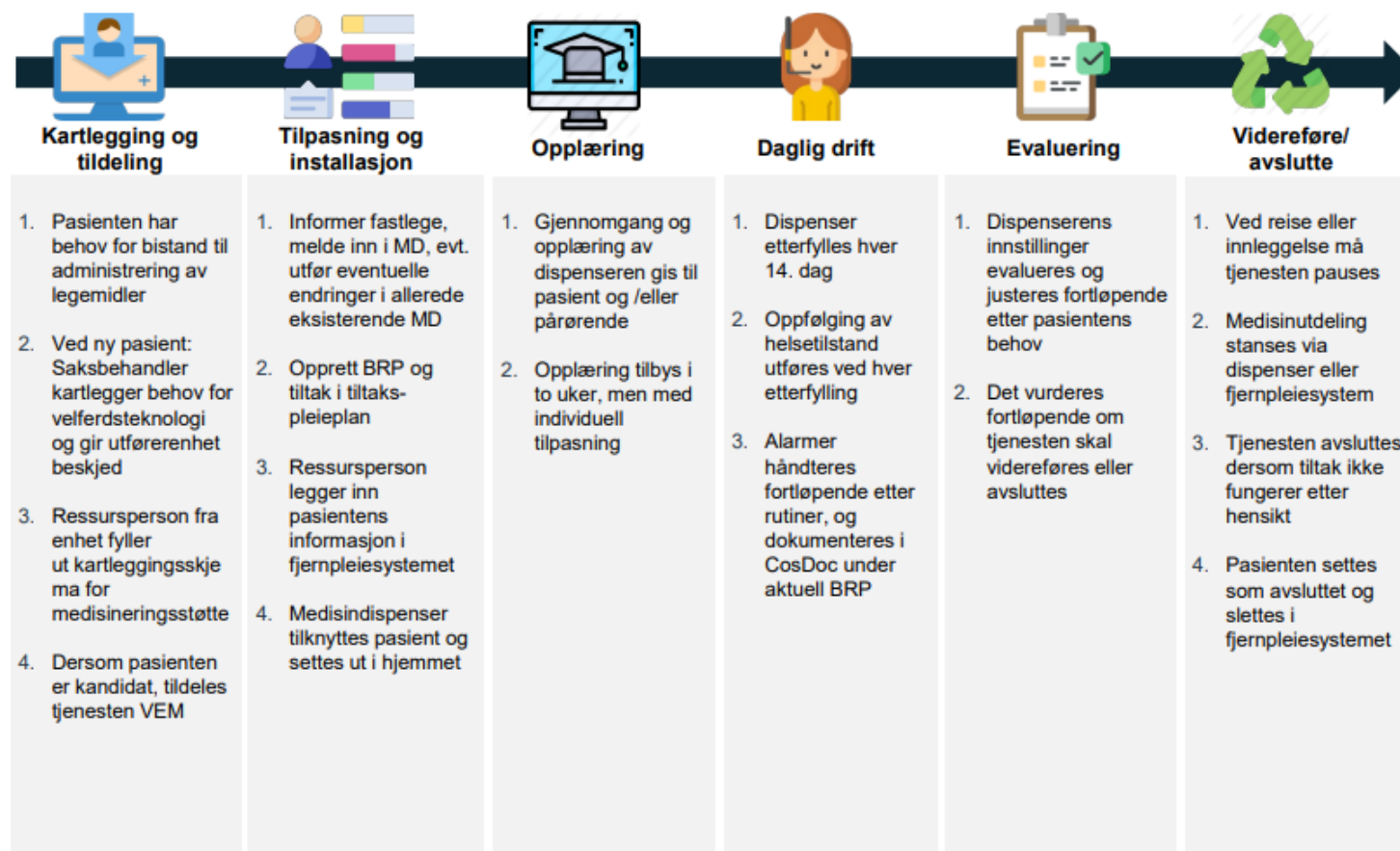
Dokumenter helsesjekk i CosDoc.

Dersom du vurderer at pasienten ikke lenger bør ber medisindispenser, skal du ta dette opp med ressursplanleggeren for avslutte tiltaket.

Dato/kl.	11.03.2025	13:26	Tjeneste		...
Adm.enhet	0	Sandefjord kommune			
Ansvarlig				Søk	
Område					
Reg.type	229		Helsesjekk v/medisindispensere		
Referert i				Referer	
Overskrift					
Notat	Oppfølging av helsetilstand ved påfylling av ny multidose hos brukere av medisindispenser				
	* Har du hatt en opplevelse av endret helsetilstand de siste 14 dager? Eventuelt hva?				
	* Er det noe du opplever som vanskelig i forhold til medisin håndteringen? Eventuelt hva?				
	* Fungerer tidspunktene på doseposene? Eventuelt hva ønsker du at skal endres?				
	* Håndterer du varslingen på medisindispenseren? Eventuelt hva er problemet?]				
	* Har du benyttet deg av «reisemodus». Hvordan fungerte eventuelt det?				
	* Klarer du å ta medisinerne ut av doseposen uten å miste de? Eventuelt hvordan løser du det?				
	* Utfør NEWS og vekt.				
	Føres inn i CosDoc under Prøver/undersøkelser.				
	* Under helsesjekk og samtale gjøres en faglig evaluering på om tiltaket skal videreføres eller avsluttes. Skal tiltaket videreføres? Ja/nei				

Tjenesteforløp ansvar/roller

TJENESTEFORLØP MEDISINDISPENSER/EVONDOS:

Landsomfattende tilsyn med elektroniske medisindispensere - Sandefjord kommune

Frist 5. mars 2025

15. januar mottok vi en oppfølging fra Statsforvalter, deres vurdering av vår redegjørelse innsendt desember 2024. Vi er bedt om å utdype et par områder: Det ene går på roller og ansvar - person, hvem er ansvarlig innen virksomheten. Vi er også bedt om å komme med en egen evaluering hvor vi skal beskrive at praksis faktisk er endret.

Start nå

Oppsummert

- **Svar til Statsforvalter frist 10.03** – Vi erfarer at praksis er endret og at vi har en forsvarlig praksis når det gjelder medisindispensere
 - **Kartlegging (egnetthetsvurderinger) / helsesjekk:** Godt implementert med større fokus
 - **Forankring i ledelsen:** Godt forankret og følges tett opp
 - **Brukerutvelgelse:** Bedre enn tidligere med økt bruk av dispensere
 - **Nye rutiner:** Godt implementert og godt kjent blant de ansatte (ressurspersoner og etterfyllere)

Mye læring, overførbart til andre teknologier og til andre deler av tjenesten.

For mange faglige diskusjoner og avklaringer dokumenteres ikke. Saker diskuteres og beslutninger taes, men det er ikke gjenfinnbart. Det som ikke er dokumentert er ikke utført

